

(використання різних джерел фінансування (банківські кредити, лізинг, венчурний капітал, емісія акцій) для зниження залежності від одного джерела коштів); формування резервного фонду (створення фінансових резервів для покриття можливих втрат у разі кризи); оцінка кредитоспроможності контрагентів (використання рейтингів, фінансового аналізу та страхування кредитних операцій для зменшення ризику неплатежів).

Технологічні інструменти – сучасні технології допомагають підприємствам автоматизувати процеси управління ризиками. До фінансових інструментів відносяться: фінансові інформаційні системи (використання програм для автоматизації бухгалтерії, управління фінансами та аналізу ризиків); Big Data та аналітика (аналіз великих обсягів даних для прогнозування ризиків та фінансових загроз); штучний інтелект (AI).

Отже, зниження фінансових ризиків потребує комплексного підходу, який включає стратегічне планування, фінансовий аналіз, страхові механізми та використання сучасних технологій. Ефективне управління ризиками дозволяє підприємствам забезпечити фінансову стабільність, мінімізувати втрати та підвищити конкурентоспроможність на ринку.

PRINCIPLES FOR ASSESSING THE EFFECTIVENESS OF SECURITY-ORIENTED MANAGEMENT IN COMMERCIAL BANKS

Ahafonov A., PhD student*,

Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-7480-0163>

Modern commercial banks operate in an environment of constant changes in the macroeconomic landscape, regulatory requirements, and technological challenges. Increasing financial market instability, cyber threats, fraud, and liquidity risks necessitate the adoption of security-oriented management approaches within the banking system. In this context, assessing the effectiveness of security-oriented management is a crucial task, as it enables the determination of a bank's level of protection and its ability to respond promptly to emerging threats.

** Scientific advisor – Poltorak A., Doctor of Economics, Professor*

We concur with the viewpoint of O. Muzychka, N. Zhuribya, and Ye. Halko that, based on a well-founded analysis of existing methodological approaches to evaluating the effectiveness of security-oriented management in commercial banks, it is advisable to formulate the principles of such an assessment, which should serve as the foundation for this complex process [5, p. 324].

Based on an analysis of scientific perspectives [1-6], the author's approach to a comprehensive set of principles for assessing the effectiveness of security-oriented management in commercial banks has been developed. These principles include:

- the principle of measurability, which requires the use of indicators with specific quantitative values in the assessment process.

- the principle of predictability, which involves using indicators that allow for forecasting the future dynamics of security-oriented management effectiveness.

- the principle of reliability and objectivity, which ensures that the selected assessment indicators accurately reflect the initial parameters of security-oriented management.

- the principle of comprehensiveness, which accounts for all groups of factors that significantly influence the corporate security of a commercial bank.

- the principle of logical consistency, which requires adherence to a clearly defined sequence of steps in evaluating the effectiveness of security-oriented management.

- the principle of transparency, which ensures that the information used for assessment is not only accessible but also presented clearly, without hidden manipulations or misleading formulations, thus guaranteeing clarity, openness, and correct interpretation.

- the principle of adaptability, which requires that the methodology for evaluating security-oriented management effectiveness be regularly updated to respond to changes in external conditions.

- the principle of methodological plurality, which allows for the application of various methods to assess the effectiveness of security-oriented management in commercial banks.

- the principle of identifying bifurcation points, which emphasizes the necessity of pinpointing indicators or situations where changes could lead to a sharp transition between different levels of security or management effectiveness, requiring strategic adjustments.

- the principle of efficiency, which ensures that measures for evaluating security-oriented management are effective, aligned with the set goals, and consistent with influencing factors and the current financial market situation.

– the principle of inclusivity, which involves systematically engaging all stakeholder groups in the assessment process to consider their interests, ensure information transparency, and develop balanced approaches to security-oriented management.

– the principle of considering behavioral factors and moral hazards, which takes into account not only formal procedures and financial indicators but also the behavior, motivation, and psychological aspects of participants in the security-oriented management process.

– the principle of applying international experience, which emphasizes integrating best global practices into the domestic system of evaluating security-oriented management effectiveness, ensuring compliance with international legal norms, and participating in global security programs.

Thus, amid growing challenges such as financial instability, cyber threats, and regulatory changes, security-oriented management is becoming a key aspect of commercial banks' operations. The proposed authorial approach is based on a comprehensive set of principles, encompassing measurability, predictability, reliability, comprehensiveness, logical consistency, transparency, adaptability, and methodological plurality. Special attention is given to identifying bifurcation points, ensuring inclusivity, accounting for behavioral factors, and integrating international best practices.

Literature:

1. Poltorak A. Principles of building a system of ensuring state's financial security. *Економічний форум*, 2019, Vol. 2, pp. 212-216.

2. Васильчишин О.Б. Аналіз наявних моделей оцінки фінансової безпеки банків і банківської системи і напрями їх удосконалення. *Регіональна економіка*. 2016. № 2. С. 156-164.

3. Єпіфанов А., Пластун О., Домбродський В. та ін. Фінансова безпека підприємств і банківських установ: монографія / заг. ред. А. Єпіфанов; ДВНЗ «Українська академія банківської справи Національного банку України». Суми, 2009. 295 с.

4. Колодізєв О.М., Штаєр О.М. Формування універсальної системи оцінки економічної безпеки банку. *Проблеми економіки*. 2011. № 2. С. 67-75.

5. Музичка О.М., Журибіда Н.Р., Галько Є.О. Методичні підходи до оцінювання рівня фінансової безпеки банків. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 3. С. 322-327.

6. Тисячна Ю.С., Азізова К.М., Рац О.М. Комплексна технологія бенчмаркінгу як інструмент забезпечення фінансової безпеки банку. *Актуальні проблеми економіки*. 2015. № 5(167). С. 427-437.